

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

**ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ
«Ο ΚΡΗΤΙΚΟΣ»**

A. ΔΙΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 5, στ. 35-42

Δεν είν' φιαμπόλι το γλυκό, όπου τα' αγρίκαα μόνος
Στον Ψηλορείτη όπου συχνά μ' ετράβουνεν ο πόνος
Κι έβλεπα τα' άστρο τ' ουρανού μεσουρανίς να λάμπει
Και του γελούσαν τα βουνά , τα πέλαγα κι οι κάμποι
Κι ετάραζε τα σπλάχνα μου ελευθεριάς ελπίδα
Κι εφώναζα: « ω θεικιά κι όλη αίματα πατρίδα!»
Κι άπλωνα κλαίοντας κατ' αυτή τα χέρια με καμάρι
Καλή ' ν' η μαύρη πέτρα της και το ξερό χορτάρι.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. «Στον Κρητικό ο Σολωμός επιχειρεί να εφαρμόσει ένα συνδυασμό του δραματικού, αφηγηματικού και λυρικού τρόπου....»

Ε. Τσαντσάνογλου

Να επαληθεύσετε την παραπάνω άποψη.

Μονάδες 20

2. Ποια θέματα της Επτανησιακής σχολής εντοπίζεται στο απόσπασμα;

Μονάδες 20

3. Να περιγράψετε το τοπίο μέσα στο οποίο τοποθετεί ο ποιητής τον ήχο που ακούγεται από το σουραύλι.

Μονάδες 20

4. Να εντοπίσετε στο απόσπασμα που σας δίνεται τα σχήματα λόγου και να σχολιάσετε τη λειτουργία τους.

Μονάδες 20

5. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

**Διονύσιος Σολωμός, *Ελεύθεροι Πολιορκημένοι*
(Σχεδίασμα Γ', 6, Ο πειρασμός, στ. 17-21**

Χωρίς ποσώς γης, ουρανός και θάλασσα να πνένε ,
Ουδ, όσο κάν' η μέλισσα κοντά στο λουλουδάκι,
Γύρου σε κάτι ατάραχο π' ασπρίζεις μες στη λίμνη,
Μονάχο ανακατώθηκε το στρογγυλό φεγγάρι,
Κι όμορφη βγαίνει κορασιά ντυμένη με το φως του.

Να βρείτε τις ομοιότητες μεταξύ των δύο ποιημάτων ως προς την εμφάνιση της Φεγγαροντυμένης.

Μονάδες 20

**ΟΙ ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΘΑ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΜΑΣ
www.apolito.gr**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΝΑ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. αφηγηματικό: είναι αφηγηματικό αφού κάποιο πρόσωπο αφηγείται κάποια ιστορία που έλαβε χώρα συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ο αφηγητής αφηγείται σε α' ενικό πρόσωπο αυτά που συνέβησαν όταν ναυάγησε φεύγοντας από τη Κρήτη ως τη στιγμή που έφτασε στη στεριά. Παρεμβάλλει όμως κατά διαστήματα γεγονότα του παρελθόντος καθώς και γεγονότα που συνέβησαν μετά το ναυάγιο.

Λυρικό: ο ποιητής μέσω του αφηγητή εξωτερικεύει τα συναισθήματα του , τις σκέψεις του κάνοντας χρήση υπέροχων και πλούσιων εκφραστικών μέσων.

Δραματικό: όλο το ποίημα αποτελεί έναν δραματικό μονόλογο , μέσα στον οποίο ενσωματώνεται ο διάλογος .

2. α. φύση: άστρο τ' ουρανού , Ψηλορείτη , τα βουνά , τα πέλαγα , οι κάμποι, ξερό χορτάρι

β. πατρίδα: ω θεικιά κι όλη αίματα πατρίδα

3. Ο ποιητής παρουσιάζει τον ήχο του σουραυλιού να ακούγεται από τον Ψηλορείτη, ενώ ο ήλιος πλημμυρίζει με το φως του τα βουνά, τα πέλαγα και τους κάμπους. Με μια οπτικοακουστική εικόνα ο ποιητής αποδίδει όλες τις λεπτομέρειες του περιβάλλοντος . Ο ήρωας είναι ο μοναδικός ακροατής του ήχου. Η φύση μαγεύεται από τον ήχο του σουραυλιού , φωτίζεται και κάνει αισθητή τη παρουσία της .

4. «φιαμπόλι το γλυκό»: μεταφορά

«άστρο τ' ουρανού» : περίφραση

«του γελούσαν τα βουνά , τα πέλαγα κι οι κάμποι» : προσωποποίηση

«ετάραξε τα σπλάχνα» : συνεκδοχή

«θεικιά κι όλη αίματα πατρίδα» : μεταφορά

«κλαίοντας κατ' αυτή» : προσωποποίηση της πατρίδας

Με τα σχήματα λόγου ο ποιητής αποδίδει τη γοητεία του ήχου που ακούγεται από το σουραύλι , καθώς και την αγάπη που τρέφει ο Κρητικός για την πατρίδα του.

5. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

- α.** Η φεγγαροντυμένη εμφανίζεται μέσα από τη θάλασσα
β. Πριν την εμφάνιση της μορφής και στα δύο κείμενα επικρατεί ηραμία και άπνοια, που γίνεται πιο αισθητή μέσα από την παρομοίωση της μέλισσας.
γ. Και στα δύο κείμενα κυριαρχεί έντονα το στοιχείο του φεγγαριού και του φωτός που διαχέει αυτό.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΝΑ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ